

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- AGÈNCIA MADRILENYA PER A LA TUTELA D'ADULTS (2000): *Guía de información y recursos*, Comunitat de Madrid, Conselleria de Serveis Socials.
- ALCAZAR, J. L. / BALLESTEROS, Mª C. / PEDREIRA MASSA, J. L. / TOMÁS I VILALTELLA, J. : *Psiquiatria de la Infancia y la adolescencia en Europa*.
- ALONSO SECO, J. M. / GONZALO GONZÁLEZ, Bernardo (1997): *La asistencia social y los servicios sociales en España*, BOE, Madrid.
- ALVÁREZ-URÍA, Fernando (1983): *Miserables y locos, medicina mental y orden social en la España del siglo XIX*, Barcelona, Tusquets Editors.
- AMADOR, Xavier F. / DAVID, A. (1998): *Insight and Psychosis*, New York, Oxford University Press.
- ANTÓN FRUCTUOSO, Pedro (1992): *Medio siglo de psiquiatria en España*, Madrid, ELA.
- APARICIO BASAURI, Víctor (1997): *Orígenes y fundamentos de la psiquiatria en España*, Madrid, ELA.
- ARARTEKO (2000): *Atención comunitaria de la enfermedad mental. Las personas con enfermedad mental crónica que reciben atención no hospitalaria en la CAPV*.
- ARENAL, Concepción (1894): *La beneficencia, la filantropía, la caridad*, Madrid, Librería de Victoriano Suárez.
- ARENAL, Concepción (1900): *Artículos sobre beneficencia y prisiones*, Madrid, Librería de Victoriano Suárez.
- ASSOCIACIÓ DE FAMILIARS I MALALTS MENTALS D'ALACANT (AFEMA) (2003): *Programa de inserción laboral de personas con enfermedad mental crónica*.
- ASSOCIACIÓ ESPANYOLA DE NEUROPSIQUIATRIA (1984): *Circular sobre la situación actual del internamiento psiquiátrico*, (Revista de l'AEN núm. 9, any IV, gener/abril 1984).
- ASSOCIACIÓ ESPANYOLA DE NEUROPSIQUIATRIA (2000): *Hacia una atención comunitaria de salud mental de calidad*. Cuadernos técnicos 4. Madrid.
- ASSOCIACIÓ ESPANYOLA DE NEUROPSIQUIATRIA (2002) *Rehabilitación psicossocial del trastorno mental severo. Situación actual y recomendaciones*.
- ASSOCIACIÓ MÈDICA MUNDIAL: *Declaración de Lisboa de 1981*, (esmenada el 1995 a l'Assemblea de Bali).
- ASSOCIACIÓ MUNDIAL DE PSIQUIATRIA (1977): *Declaración de Hawai*.
- ASSOCIACIÓ MUNDIAL DE PSIQUIATRIA (1996): *Declaración de Madrid*.
- ASSOCIACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT I INTEGRACIÓ DE PERSONES AMB ESQUIZOFRÈNIA (ADIPE) (2001): *Estudio de la problemática de inserción socio-laboral de las personas afectadas de esquizofrenia*.
- AZALDEGUI, Idoia (2002): «Reflexión sobre la inserción laboral de los enfermos mentales en Euskadi», FAMILIAR MALALTS MENTALS: *La inserción laboral de las personas con enfermedad mental*.
- BARLETT, Peter / SANDLAND, Ralph (1999): *Mental Health Law. Policy and Practice*, London, Blackstone Press Limited.
- BARR William B.K.: *Neurobehavioral Disorders of awareness and their Relevance to Schizophrenia*, (vegeu AMADOR).
- BAUER, Ignacio (1925): *Lo que debe ser un manicomio provincial*, Madrid, Imprenta de Jesús López.
- BEAUCHAMP, Tom / CHILDRESS, James F. (1979): *Principios de ética biomédica*, Barcelona, Editorial Masson, reimpressió 2002.
- BERCOVITZ RODRÍGUEZ-CANO, Rodrigo (1976): *La marginación de los locos y el derecho*, Madrid, Editorial Taurus.
- BERCOVITZ RODRIGUEZ-CANO, Rodrigo (1986): *La incapacitación de personas afectadas por enfermedades mentales crónicas de carácter cíclico*. *Poder judicial*, núm. 3, setembre de 1986.
- BERCOVITZ RODRIGUEZ-CANO, Rodrigo (1994): *El régimen de internamiento involuntario en centros sanitarios*, VVAA (1994): *Psiquiatria legal y forense*, COLEX.

- BERMEJO, V. / VILA, D. P. / AGÜERO, A. / CATALÁ, M. A. / MONTAGUT, M. T. / BLANQUER, C. / LORENTE, M. L.: *Psiquiatría infanto-juvenil: presente y futuro, visto desde un centro de salud mental infantil*.
- BERRIOS, German E. / MARKOVÁ, Ivana S.: *Insight in the Psychoses. A conceptual History* (Vegeu AMADOR)
- BERTOLÍN GUILLÉN, Jose Manuel (1993): *Literatura psiquiátrica en España en el período 1901-1931. Inventario; estudio semántico-documental, bibliométrico y prosopográfico*, Universitat de València, Servei de Publicacions.
- BLOCH, Sydney / CHODOFF, Paul / GREEN, Stephen A. (2001): *La ética en Psiquiatría*, Madrid, Editorial Triacastela.
- BOHNERT, Cornelia (2000): *Unterbringungsrecht*, München, Verlag C.H. Beck.
- BOUMAZA, Assia (2002): *Hospitalisation psychiatrique et droits (Vol. I et II)*, Paris, Éditions du Centre Technique National d'Études et de Recherches sur les Handicaps et les Inadaptations (CTNERHI).
- BOUSOÑO, M. / BOBES, J. / GARCIA PRIETO, A. (1992): «Regulación de la hospitalización forzosa», *Medio siglo de psiquiatría en España*, Madrid.
- BRILL, Karl-Ernst (1999): *Psychisch Kranke im Recht. Ein Wegweiser*, Bonn, Psychiatrie Verlag.
- BÜHRING, Petra (2001): *Psychiatrie-Reform: Auf halbem Weg stecken geblieben*. Deutsches Ärzteblatt 98, Heft 6 vom 9-2-01, Seite A-301.
- BÜHRING, Petra: *Psychiatrie-Reform: Auf halbem Weg stecken geblieben*. Deutsches Ärzteblatt 98, Heft 6 vom 9-2-01, Seite A-301.
- BULBENA, A. / MARTÍN-SANTOS, R. (1998): «Urgencias psiquiátricas», *Introducción a la psicopatología y a la psiquiatría*, Barcelona, J. Vallejo Ruiloba.
- BURSTON, Daniel (1996): *The Wing of Madness. The life and work of R.D. Laing*, Cambridge, Harvard University Press.
- CABALEIRO FABEIRO, L.F. (1992): «Situación actual de la especialidad de psiquiatría de niños y adolescentes en España» *Revista de la Asociación Española de Neuropsiquiatría*, Vol. XII, núm. 42.
- CABRERO, L.J.: «Prevención y asistencia psiquiátrica», *Introducción a la psicopatología y a la Psiquiatría*, dirigida pel professor Vallejo Ruiloba.
- CALCEDO ORDOÑEZ, Alfredo: «Actas de la Jornada conjunta sobre internamientos involuntarios, intervenciones corporales y tratamientos obligatorios celebrada en Madrid el día 24 de junio de 1999 celebradas por el Consejo General del Poder Judicial y el Ministerio de Sanidad y Consumo», *Estudios de Derecho Judicial*, núm. 26, Madrid 2000, páginas 29 i ss.
- CALVÉ PÉREZ, Alfonso (1971): *El Manicomio de Valencia en la primera mitad del siglo XIX. Contribución al estudio de sus fuentes documentales*, Universitat de València.
- CAMPOS MARÍN, Ricardo / MARTÍNEZ PÉREZ, José / HUERTAS GARCÍA-ALEJO, Rafael (2000): *Los ilegales de la naturaleza. Medicina y degeneracionismo en la España de la Restauración (1876-1923)*, Madrid, Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
- CANADIAN MENTAL HEALTH ASSOCIATION : *Community Treatment Orders: Overview and Recommendations, Experience of other jurisdictions*, CMHA/Ontario Division.
- CANADIAN MENTAL HEALTH ASSOCIATION : *Policy Statement on Community Committal*, CMHA (maig de 1998).
- CANADIAN MENTAL HEALTH ASSOCIATION: *Community Treatment Orders: A survey of recent literature*, CMHA/Ontario Division, gener de 2000.
- CAPLAN, Gerald (1996): *Principios de psiquiatría preventiva*, Barcelona, Editorial Paidós.
- CASADO PÉREZ, Demetrio (2003): «Acciones del Real Patronato sobre Discapacidad en material de empleo». Butlletí del Reial Patronat sobre discapacitat (abril i agost). Ministeri de Treballs i Afers Socials.
- CASTEJÓN BELLMUNT, Miguel Angel / CRISTINA LÓPEZ, Rafael / FERNÁNDEZ AGUIRRE, María-Victoria: *Motivar en rehabilitación* (Vegeu RODRÍGUEZ GONZÁLEZ).

- CEBRIÁN A. / LONJEDO J. / *et alii* (2001): *Tratamiento Bio-psico-social de la esquizofrenia. Resultados empíricos de un estudio de cuatro años* (Ponència presentada el 3 d'octubre al Congrés de l'Associació Mundial de Psiquiatria, Madrid 30/9-4/10 2001).
- CÍSCAR VILATA, Conxa (1988): «El Hospital General de Valencia en el XVIII: un siglo de locos», *La locura y sus instituciones* (vegeu DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA).
- COBREROS MENDAZONA, Eduardo (1988): *Los tratamientos sanitarios obligatorios y el derecho a la salud*, Oñati, Institut Basc d'Administració Pública.
- COMITÉ ESPANYOL DE REPRESENTANTS DE MINUSVÀLIDS (CERMI) (2001): *Un plan de empleo para las personas con discapacidad en el siglo XXI*.
- CONFEDERACIÓ ESPANYOLA D'AGRUPACIONS DE FAMILIARS Y MALALTS MENTALS (FEAFES) (2003): *Salud Mental y Medios de Comunicación. Guía de Estilo*, Madrid.
- CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL (1984): *Informe del Gabinete técnico sobre algunas cuestiones que suscita el Título IX del Libro I del CC, reformado por la Ley 13/83 de 24 de octubre, del 23 de febrero de 1984*. BI del Consell General del Poder Judicial, Any IV, núm. 24, abril 1984.
- CORCES PANDO, Valentín: «Marco general de la reforma psiquiátrica en España», *Curso sobre internamientos psiquiátricos* organizado por la Fiscalía General del Estado en Córdoba los días 16, 17 y 18 de marzo de 1992 (inèdit).
- CUENCA COT, Olga (2003): «El estigma de la enfermedad mental en los medios de comunicación», LÓPEZ-IBOR ALIÑO, Juan-José / GÓMEZ PÉREZ, Juan Carlos / GUTIÉRREZ FUENTES, José Antonio: *Retos para la Psiquiatría y la Salud Mental en España*, Barcelona.
- DE BARBÉNS, Francisco (1914): *Los enfermos de la mente, Estructura, funcionamiento y reformas que se imponen en los Manicomios*, Barcelona, Luis Gili Editor.
- DE CASTRO Y BRAVO, Federico (1991): *Derecho Civil de España*, Civitas.
- DEFENSOR DEL PUEBLO (1991): *Estudio y recomendaciones sobre la situación jurídica y asistencial del enfermo mental en España*, Madrid.
- DEFENSORA DEL POBLE DE NAVARRA (2003): *Informe especial al Parlamento. La atención a la Salud Mental en Navarra*.
- DEPARTMENT OF HEALTH, UK, (2002): *Mental Health Policy Implementation Guide. National Minimum Standards for General Adult Services in Psychiatric Intensive Care Units (PICU) and Low Secure Environments*.
- DESPOUY, Leandro (1993): *Los derechos humanos y las personas con discapacidad*, Ginebra, Naciones Unidas, Centre de Drets Humans.
- DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL (1934): Acord referent a la creació d'un Manicomi regional.
- DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL (1934): Autorització de l'Excm. Sr. Ministre de la governació per a instruir l'expedient de permuta de l'antic Hospital Provincial, amb una finca propietat de l'Ajuntament d'Alacant al terme de Sant Joan.
- DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL Informe sobre la Memòria Anual presentada a la Comissió Provincial el 27 de gener de 1921 pel metge del Manicomi.
- DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL. Memòria Anual del Manicomi Provincial 1919.
- DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL. Memòria Anual del Manicomi Provincial 1921.
- DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL. Memòria del Manicomi Provincial 1923.
- DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL (1892): Relació de les estades causades a l'Hospital Provincial d'Elda per dements a càrrec d'esta Diputació durant el mes de desembre passat.
- DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL. Sig. 17965/4.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL. Sig. 18809/5.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL (1881): Sig. 19066/1, Sobre continuació del contracte entre la província i el Director del Institut Sant Baudili de Llobregat.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL. Sig. 19066/6.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL. Sig. 19035/3.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL. Sig. 19067/1.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL. Sig. GD ALIC S 646.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, ARXIU PROVINCIAL. Sig. GD ALIC S 682.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Memòria 1988.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Memòria 1989.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Memòria 1990.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Memòria 1991.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Memòria 1992-1993.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Memòria 1994.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Memòria 1995.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Memòria 1996.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Memòria 1997.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Memòria 1998.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Memòria 1999.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Memòria 2000 i Memòria del Centre Dr. Esquerdo 1999-2000.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL D'ALACANT, SERVEIS PSIQUIÀTRICS PROVINCIALS, Projecte de Reestructuració i Redefinició de l'Hospital Psiquiàtric Provincial.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1919.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1930.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1932.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1933.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1934.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1936.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1938-1939.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1940-1941.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1942.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1944.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1945.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1946.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1947.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1948.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1956-1958.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1959.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1960.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1964-1966.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1971.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1972.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1973.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1974.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1975.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1976.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1977.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1978.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1979.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1980.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1981.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE CASTELLÓ, Arxiu Provincial. Memòria de la Diputació Provincial de Castelló 1986.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE MADRID (1899): *Memoria relativa a los manicomios de San Baudilio de Llobregat y Ciempozuelos*, Madrid, Escuela Tipográfica del Hospicio.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic (1884): *Hospital Provincial de Valencia. Reglamento para el Manicomio*.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Hospital Psiquiàtric Provincial "Pare Jofré", Memòria de l'any 1986.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Hospital Psiquiàtric Provincial "Pare Jofré", Memòria de l'any 1987.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Hospital Psiquiàtric Provincial "Pare Jofré", Memòria de l'any 1988.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Hospital Psiquiàtric Provincial "Pare Jofré", Memòria de l'any 1989.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Hospital Psiquiàtric Provincial "Pare Jofré", Memòria de l'any 1990.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Hospital Psiquiàtric Provincial "Pare Jofré", Memòria de l'any 1991.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Hospital Psiquiàtric Provincial "Pare Jofré", Memòria de l'any 1992.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Hospital Psiquiàtric Provincial "Pare Jofré", Memòria de l'any 1993.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Hospital Psiquiàtric Provincial "Pare Jofré", Memòria de l'any 1999.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Hospital Psiquiàtric Provincial "Pare Jofré", Memòria de l'any 2000.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Hospital Psiquiàtric Provincial "Pare Jofré", Memòria de l'any 2001.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic: *Llibre de Constitucions, Ordinacions e Indults apostolichs concedits a favor del Espital General de València*.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòries de la Diputació Provincial de València 1935-1940.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1939.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1984.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1985.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1986.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1987.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1988.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1989.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1990.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1991.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1992.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1993.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1994.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1995.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1996.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1997.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic. Memòria de la Diputació Provincial de València 1998.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic (1818): *Plan para disponer la habitación de las Hermanas de la Caridad*, València.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA, Arxiu General i Fotogràfic (1845): *Reglamento para la Dirección Facultativa del Asilo de Enagenados de València*.

DIPUTACIÓ PROVINCIAL DE VALÈNCIA (1997): «La locura y sus instituciones», *Actas de las II Jornadas de Historia de la Psiquiatría*, València.

DOMENECH LLABERIA, Edelmira / CORBELLA CORBELLA, Jacinto. *Aportación a la Historia de la psiquiatría infantil en España. El período de formación de la especialidad (1880-1936)*. (Vegeu APARICIO)

DOMINGO SIMÓ, F. / CALATAYUD BAYA, J. (1959): *El primer Hospital Psiquiátrico del mundo*, Diputació Provincial de València.

DOUGOUD SPÖERRI, Lidia: Asociaciones de familiares de enfermos mentales, GARCÍA GONZÁLEZ, Jose / ESPINO, Antonio / LARA, Ladislao (1998): *La Psiquiatría en la España de fin de siglo. Un estudio sobre la reforma psiquiátrica y las nuevas formas de atención en salud mental*, Madrid.

- ELEIZEGUI, José de (1914): *Figuras médicas: D. Jose Mª Esquerdo*, Madrid, Editorial La España Médica.
- ELUM LÓPEZ, Pedro (2001): *Los orígenes de los Furs de Valencia y de las Cortes en el siglo XIII*, València, Biblioteca Valenciana.
- EQUIP INTERINSTITUCIONAL D'ATENCIÓ A PERSONES SENSE LLAR DE LA CIUTAT DE VALÈNCIA (2001/2002): *Enfermedad mental entre la población sin hogar del área metropolitana de Valencia. Estudio descriptivo y propuestas de actuación*.
- ESCALAS REAL, Jaime (1927): «La legislación manicomial española en la letra y en la práctica» *Archivos de Neurobiología*, núm. 3 del volum VII.
- ESCRIBÁ PÉREZ, P. / HUERTAS ZARCO, María (2000): *Salud mental comunitaria. Rehabilitación psico-social y reinserción socio-laboral*, Nau llibres.
- ESPINOSA IBORRA, Julián (1966): *La asistencia psiquiátrica en la España del siglo XIX*, Universitat de València.
- ESTEBAN LEGARRETA, Ricardo (2001): *Derecho al trabajo de las personas con discapacidad*. Ministeri de Treball i Afers Socials. Real Patronat sobre Discapacitat. Documents 10/2001.
- EUROPEAN COMISIÓ. HEALTH & CONSUMERS PROTECTION DIRECTORATE-GENERAL (2002): *Compulsory Admisión and involuntary treatment of mentally ill patients. Legislation and practice in EU members*, Mannheim, 15 de maig 2002.
- FÁBREGA RUIZ, Cristóbal-Francisco (2002): *La responsabilidad civil de los titulares de las instituciones de guarda por hechos realizados por incapaces*, Madrid, CEJAJ.
- FEAFES. ENCUENTRO: *El tratamiento psiquiátrico obligatorio*, Boletín de la FEAFES, núm. 1: 1998.
- FERNÁNDEZ MODAMIO, N. / BEDIA GÓMEZ, M. A. / TAZÓN ALONSO, A. / ANDERICA, I. / Arbildúa, C. / LASTRA MARTÍNEZ, I.: «INICIA, programa de apoyo a la integración sociolaboral de personas con enfermedad mental crónica», VERDUGO, M. A. / RODRÍGUEZ, M. / LÓPEZ, D. / GÓMEZ, A. (Coords.) (2002): *Rehabilitación en salud mental. Situación y perspectivas*, Salamanca, Amarú edicions.
- FERNÁNDEZ, Joaquín María / DE LA TORRE, Félix (1892): *Memoria del proyecto de manicomio para Valencia*, Madrid, Imprenta y Librería de Miguel Guijarro.
- FERRAJOLI, Luigi (1998): *Derecho y razón. Teoría del garantismo penal*, Madrid.
- FERREIRÓS MARCOS, Carlos Eloy / *et ali* (2001): *Enfermedad y deficiencia mental: Aspectos legales no vinculados al patrimonio*, Alacant, Caixa d'Estalvis del Mediterrani.
- FERREIRÓS MARCOS, Carlos-Eloy (2001): *Aspectos jurídicos del maltrato institucional. Curso sobre maltrato institucional* organitzat pel ISSORM (Murcia, 6 de novembre 2001).
- FERREIRÓS MARCOS, Carlos-Eloy (2001): *Capacidad para decidir por sí mismo y consentimiento informado*, ponència presentada al seminari organitzat per la Fiscalia General de l'Estat per a Fiscals especialistes en protecció de incapaces que va tenir lloc a Madrid els dies 24, 25 i 26 de juny de l'any 2002.
- FERREIRÓS MARCOS, Carlos-Eloy (2001): *El enfermo involuntario. Incapacidad de origen psiquiátrico*, ponència presentada a l'últim Congrés de la Societat Valenciana de Psiquiatria, Sant Joan d'Alacant.
- FERREIRÓS MARCOS, Carlos-Eloy (2001): *Visión de la situación actual de la atención a la salud mental desde el punto de vista legal*, ponència presentada a la XVII Reunió de l'Associació Espanyola de Neuropsiquiatria (8 i 9 de juny de 2001).
- FERREIRÓS MARCOS, Carlos-Eloy / *et ali* (2001): *Enfermedad y deficiencia mental: Aspectos legales no vinculados al patrimonio*. Alacant, Caixa d'Estalvis del Mediterrani.
- FERRER DUFOL, Carmen (1986): *La reforma psiquiátrica en Italia, objetivos y resultados*, Universitat de Múrcia.
- FERRER RIBA, Joseph (1998): *Nuevas tendencias en Derecho comparado*. Ponencia presentada en el *Congreso sobre tutela e incapacitación* organizado per la Diputació Provincial de Barcelona.

- FOUCAULT, Michel (1976): *El nacimiento de la clínica. Una arqueología de la mirada médica*, Madrid, S. XXI.
- FOUCAULT, Michel (1990): «Incorporación del Hospital a la tecnología moderna» i «Psiquiatría y Antipsiquiatría», *La vida de los hombres infames*, Madrid, Ediciones La Piqueta.
- FOUCAULT, Michel (1991): *Enfermedad mental y personalidad*, Barcelona, Piados.
- FOUCAULT, Michel (1991): *Historia de la locura en la época clásica*, Madrid, Fons de Cultura Econòmica.
- FOUCAULT, Michel (1998): *La verdad y las formas jurídicas*. Barcelona, Gedisa.
- FRONINCKX, Gusta. Presidenta de EUFAMI, (1995): Editorial de *Encuentro*, Boletín de la FEAFES, núm. 2, any 1995.
- FULFORD, K.W.M. *Filosofía analítica, neurociencias y concepto de trastorno* (Vegeu BLOCH).
- FUNDACIÓ ANDALUSA PER A LA INTEGRACIÓ SOCIAL DEL MALALT MENTAL (FAISEM) (2000): *Criterios para el desarrollo del programa ocupacional-laboral*. Documents de treball núm. 2.
- GARCÍA ALVAREZ, Juan-Carlos / PÉREZ MARTÍN, Jorge (2001): «Terapias biológicas en Psiquiatría», *Enfermedad y Deficiencia Mental: Aspectos legales no vinculados al patrimonio*, Alacant.
- GARCÍA GONZÁLEZ, José / ESPINO, Antonio / LARA, Ladislao (1998): *La psiquiatría en la España de fin de siglo. Un estudio sobre la reforma psiquiátrica y las nuevas formas de atención en salud mental*, Madrid, Ediciones Díaz de Santos, S.A.
- GARCÍA RODRÍGUEZ, María Ángeles, «Población y locura en la Valencia de la segunda mitad del siglo XIX», *La locura y sus instituciones* (vegeu DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA).
- GARCIA-RIPOLL MONTIJANO, Martín (1992): *La protección civil del enfermo mental no incapacitado*, Barcelona.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. (2002): *Avaluació externa de la qualitat de les entitats tutelars de Catalunya. Entitats tutelars. Indicadors d'avaluació de qualitat*, Departament de Benestar Social.
- GINER MARTÍ, R. / NAVARRO PÉREZ, J. (1997): «Los inicios de la psicocirugía en España. La escuela valenciana», (Vegeu DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA).
- GOFFMAN, Irving (1989): *Estigma. La identidad deteriorada*, Buenos Aires, Editorial Amorrortu, (quarta reimpressió).
- GOFFMAN, Irving (1992): *Internados. Ensayos sobre la situación social de los enfermos mentales*, Buenos Aires, Editorial Amorrortu.
- GÓMEZ BENEYTO, Manuel / GIRÓN GIMÉNEZ, Manuel / MUNÁRRIZ FERRANDIS, Mikel / TABARÉS SEISDEDOS, Rafael / SALAZAR FRAILE, José (2002): *Evaluación de la estructura y el funcionamiento del Sistema de Salud Mental de la Comunidad Valenciana*.
- GÓMEZ SÁNCHEZ, Argimiro: «Movimiento asociativo», VERDUGO, M. A. / RODRÍGUEZ, M. / LÓPEZ, D. / GÓMEZ, A. (Coords.) (2002): *Rehabilitación en salud mental. Situación y perspectivas*, Salamanca, Amarú edicions.
- GONZÁLEZ DURO, Enrique (1996): *Historia de la locura en España*, Madrid, Ediciones Temas de hoy.
- GONZÁLEZ MATEOS, Alfonso / SALINAS GARCÍA, Mª Eutropia (2001): *Apuntes sobre el Plan Director de Salud Mental y Asistencia Psiquiátrica de la Comunidad Valenciana*.
- GRACIA GUILLÉN, Diego (1989): *Fundamentos de Bioética*, Madrid, EUDEMA.
- GRACIA GUILLÉN, Diego / LÁZARO, José, (1994): «Historia de la Psiquiatría», dins AYUSO GUTIERREZ / SALVADOR CARULLA, *Manual de Psiquiatría*, Vol. I, Mc Graw Hill.
- GRISSE, Thomas / APPELBAUM, Paul S. (1998): *Assessing Competence to Consent to Treatment: A Guide for Physicians and Other Health Professionals*. Oxford University Press.
- HEIMANN NAVARRA, Carlos, “El Manicomio de Valencia (1900-1936)”, *La locura y sus instituciones* (vegeu DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA).
- HERNÁNDEZ DOLS, Silvia (2001): «Modelo de inserción laboral de FEAFES», Minusval.

- HUERTAS ZARCO, María / PERIS RAUSELL, Pau / GALLACH SOLANO, Elisa (2000): *Memoria abreviada y solicitud de continuidad de los programas Albania/Ágora 2001*.
- HUERTAS, Rafael (1992): *Del manicomio a la salud mental*. Madrid, Fons d'Investigacions Sanitàries de la Seguretat Social.
- IVORRA CANO, Juan-María (2003): *Informe sobre nuevas infraestructuras en salud mental*, Alacant.
- JAVALOYES SANCHÍS, Auxi (2001): *Unidad de hospitalización para adolescentes con trastornos psiquiátricos severos*, Alacant.
- JONES, Richard (2003): *Mental Health Act Manual*, Londres, Sweet & Maxwell.
- JORDA MOSCARDO, E. / ESPINOSA IBORRA, J. (1991): «Study of alternative accommodation, using the hospital hostel practices profile», *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 26:151-156.
- KEARNEY, Norma / TRELOAR, Adrian (2000): *In the light of Bournewood. Changes in the management of elderly incapacitated patients*. *Psychiatric Bulletin* (2000) 24: 52-54.
- KENDALL, Tim (1996): *Trieste: The Current Situation. Third International Conference on 'Psychosis: Integrating the Inner and Outer Worlds'*, Colchester, University of Essex.
- KRONENGOLD, Henry: *The description and Meaning of Insight in Psychosis*, (Vegeu AMADOR).
- LETE DEL RIO, Jose Manuel (1985): *Comentarios al Código Civil y Compilaciones Forales*, , Volum IV, Madrid, (dirigits per Manuel Albaladejo).
- LEURET, FRANÇOIS (2001): *El tratamiento moral de la locura*, Madrid, A. E. N.
- LIBERMAN, Robert Paul / PHIPPS, Catherine (1993): *Rehabilitación integral del enfermo mental crónico*, Barcelona, pàgines 237 i ss.
- LIVIANOS ALDANA, Lorenzo, «El quinquenio dorado de Perales», *La locura y sus instituciones* (vegeu DIPUTACIÓ DE VALENCIA).
- LIVIANOS, L. / MAGRANER, A. (1991): *Historias clínicas psiquiátricas del siglo XIX. Una selección de patografías de J. B. Perales y Just*, Ajuntament de València.
- LLAGUNO JAIÓ, Josu (2000): «Inserción laboral de minusválidos», ESCRIBÁ PÉREZ, Paloma / HUERTAS ZARCO, María (2000): *Salud mental comunitaria: Rehabilitación psico-social y reinserción socio-laboral*.
- LLORCA BAUS, Carlos (1984): *Jose-María Esquerdo: el gran desconocido*, Ajuntament de la Vila Joiosa.
- LÓPEZ ÁLVAREZ, Marcelino: «Características generales del programa de integración laboral de personas con trastorno mental severo en Andalucía», FAMILIAR MALALTS MENTALS: *La inserción laboral de las personas con enfermedad mental*.
- LYSAKER, Paul H. / BELL, Morris D. *Impaired Insight in Schizophrenia. Advances from Psychosocial Treatment Research* (Vegeu AMADOR, pàgines 307 i ss).
- MARCOS DEL CANO, Ana María (1999): *La eutanasia. Estudio filosófico-jurídico*, Madrid, Marcial Pons.
- MARCOS MÉNDEZ, Inma / BENAC PREFACI, Mercedes (2003): *La salud mental de la población infantil: necesidades y recursos*.
- MÁRQUEZ MORENO, Mª Dolores (1989): *La asistencia psiquiátrica en Castilla-La Mancha durante el siglo XIX*, Servei de Publicacions de la Junta de Comunitats de Castella-la Manxa.
- MARSET CAMPOS, Pedro: «La nueva psiquiatría de Pinel como expresión de la nueva situación Europea en los comienzos del siglo XIX», recollida com a pròleg al *Tratado médico-filosófico de la enagenación mental o manía* (vegeu PINEL).
- MARTÍN GRANIZO, Mariano (1987): *La incapacitación y figuras afines*, Madrid.
- MARTIN NAJERA, Soledad (1998): «Capacidad, incapacidad y autogobierno. Concepto y causas de incapacidad», *Estudios Juridicos. Ministerio Fiscal*. Madrid, Imprenta Nacional del BOE.

- MARTINEZ DE AGUIRRE Y ALDAZ, Carlos (1987): En torno a la enfermedad mental física como causa de incapacitación. Régimen y consecuencias. Anuario de derecho civil (ADC), Volum XI, fasc. II, abril-juny de 1987, pàgina 718.
- MAS TORRECILLAS, V. Javier (1997): *El hospital provincial proyecto inconcluso*, Diputació Provincial de Castelló.
- MASSIP, Jacques (1992): *Cahier-Jurisprudence* 41, Recueil Dalloz Sirey, págs. 498-499, notes a la Sentència de 21 de gener de 1992 de la *Cour de Cassation*.
- MATHIS, Jennifer (2001): *Community Integration of Individuals with Disabilities: An Update on Olmstead Implementation*. *Journal of Poverty Law and Policy*, Washington, novembre-desembre 2001.
- MC EVOY, Joseph: *The relationship between Insight and Psychosis and compliance with medications*. (Vegeu AMADOR).
- MERSKEY, Harold: *Aspectos éticos de la manipulación física del cerebro*, (Vegeu BLOCH).
- MICHAUD, Jean. *Président du CDBI. Convention pour la protection des Droits de l'Homme et de la dignité de l'être human à l'égard des applications de la biologie et de la médecine: Convention sur les Droits de L'Homme et la biomédecine. Rapport explicatif* (publicació autoritzada pel Comité de Ministres del Consell d'Europa el 17 de desembre 1996).
- MINISTERI D'INSTRUCCIÓ PÚBLICA I SANITAT: *7 meses de organización nosocomial del Gobierno del Frente Popular*.
- MINISTERI DE SANITAT I CONSUM, OBSERVATORI DEL SISTEMA NACIONAL DE SALUT: *Informe de Situación de Salud Mental*, Madrid, octubre de 2002
- MINISTERI DE SANITAT I CONSUM: *Informe de la Comisión Ministerial para la Reforma Psiquiátrica*, abril de 1985.
- MOLINA HABAS, Antonia / BEVIÁ FEBRER, Begoña / GIRÓN GIMÉNEZ, Manuel: *Informe al Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana sobre la cobertura de las necesidades de atención y cuidados en la enfermedad mental grave en Alicante*.
- MONAHAN, John / et al. (2001): *Mandated Community Treatment: Beyond Outpatient Commitment (Psychiatric Services* 52: 1198-2005.
- MONTOYA RICO, Jose Luis: «Los Centros (Unidades) de Salud Mental», *Medio siglo de Psiquiatría en España* (vegeu ANTÓN).
- MORAGRIEGA GÓRRIZ, Alberto (2002): «Integración laboral, un elemento de la rehabilitación psicosocial en personas con enfermedad mental crónica». *Informació psicológica*, nº 80, 63-72.
- MUÑOZ MACHADO, Santiago / DE LORENZO, Rafael (1996): *Código Europeo de las Minusvalías*, ONCE, Madrid.
- NAMI (1995): *Policy on Involuntary Commitment and Court Ordered Treatment*, aprovat pel NAMI Board of Directors el 7 d'octubre de 1995.
- NAVARRO PASTOR, Alberto (1981): *Historia de Elda*, Alacant.
- O'CALLAGHAN, Xavier (2000): *La declaración de incapacidad*, en *La protección jurídica de discapacitados, incapaces y personas en situaciones especiales*, Madrid (dirigida per Rafael Martínez Díe).
- ORGANITZACIÓ MÈDICA COE LEGIAL (1999): *Código de Ética y Deontología Médica*, aprovat a l'Assemblea del 25 de setembre de 1999.
- ORGANITZACIÓ MUNDIAL DE LA SALUT (1996): *Mental Health Care: Ten Basic Principles*, Ginebra.
- ORGANITZACIÓ MUNDIAL DE LA SALUT (2001): *Atlas. Recursos de salud mental en el mundo*, Ginebra.
- ORGANITZACIÓ MUNDIAL DE LA SALUT (2001): *Informe sobre la salud en el mundo; Salud mental: nuevos conocimientos, nuevas esperanzas*.
- ORGANITZACIÓ MUNDIAL DE LA SALUT (2001): *Mental Health in Europe. Country reports from de WHO European Network on Mental Health*, Copenhaguen.
- PLATAFORMA EN DEFENSA DELS SERVEIS PÚBLICS DE SALUT MENTAL (2002): *Una plataforma ¿por qué y para qué?* València, novembre de 2002.

- PLATAFORMA PER A LA MILLORA DELS SERVEIS PÚBLICS DE SALUT MENTAL (2002): *Informe sobre la situació dels serveis de salut mental (Alacant). Avaluació del Pla Director de Salut Mental*. Alacant, 8-10-2002.
- PATRONAT NACIONAL D'ASSISTÈNCIA PSIQUIÀTRICA (1967): *La asistencia del enfermo mental*, Madrid.
- PEELE, Roger / CHODOFF, Paul. *La ética del tratamiento involuntario y la desinstitucionalización* (Vegeu BLOCH).
- PÉREZ GALDÓS, Benito (1988): *La desheredada*, Madrid, Editorial Alianza.
- PÉREZ MARTÍN, Jorge (2001): «Urgencia Psiquiátrica», *Enfermedad y Deficiencia Mental: Aspectos legales no vinculados al patrimonio*, Alacant.
- PÉRIS Y VALERO, José (1862): *La frenopatía y la Academia de Medicina y Cirugía de Valencia o exámen científico de las soluciones dadas por aquellas Corporación a las ocho cuestiones propuestas por el Juez de la causa formada sobre la supuesta detención ilegal de Dª Juana Sagrera en el Manicomio de San Baudilio de Llobregat*, Madrid, Impremta de Carlos Bailly-Bailliere.
- PESET LLORCA, Vicente (1987): *Estudios históricos sobre la psiquiatría valenciana*, València, Edicions Alfons el Magnànim, Institució Valenciana d'Estudis Juan Gil Albert.
- PETRILA, John (1999): *Involuntary Outpatient Commitment Forum. A Summary of Issues and Research*. State of Florida Department of Children & Families. University of South Florida. Louis de la Parte Florida Mental Health Institute. Department of Mental Health Law & Policy.
- PINEL, Philippe (1988): *Tratado médico-filosófico de la enagenación mental o manía*, Col·lecció Clásicos de la Psiquiatría. Ediciones Nieva.
- POLICY RESEARCH ASSOCIATES (1998): *Research Study of the New York City Involuntary Outpatient Commitment Pilot Program, New York*.
- POLO, Cándido (1999): *Crónica del Manicomio. Prensa, locura y sociedad*, Madrid, A.E.N.
- POLO, Cándido: «Del Padre Jofré al "jofrismo"», *La locura y sus instituciones* (vegeu DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA).
- PSIQUIATRIA DEMOCRÀTICA DEL PAÍS VALENCIÀ (1978): *Per una nova psiquiatria (L'hospital de Bétera)*, València, Acció Cultural del País Valencià.
- PULIDO, Ángel / TOLOSA, Manuel (1882): *De Carabanchel al Paraíso. Recuerdos de un Manicomio*, Madrid, Enrique Teodoro Impresor.
- RAMOS BRIEVA, Jesús Antonio (1999): *Contención mecánica* Barcelona, Editorial Masson.
- RAMOS CHAPARRO, Enrique (1994): *Enfermedad física, autogobierno e incapacidad. Comentario a la sentencia de la Ilma. Audiencia Provincial de Valladolid de 18 de enero de 1994*. Poder Judicial núm. 35, setembre de 1994.
- RAMOS, Vicente (2002): *Historia de la Diputación Provincial de Alicante*, Diputació Provincial d'Alacant.
- REICH, Walter: *El diagnóstico psiquiátrico como problema ético* (Vegeu BLOCH)
- RÉSEAU INTERNATIONAL D'ALTERNATIVE A LA PSICHIATRIE (1984): «Recomendaciones al Parlamento Europeo», Revista de l'AEN, núm. 9, gener/abril de 1984, pàgina 135 i ss.
- REVEST CORZO, Luis (1947): *Hospitales y pobres en el Castellón de otros tiempos*, Castelló de la Plana.
- REY GONZALEZ, Antonio «Clásicos de la Psiquiatría Española del siglo XIX (VI): Antonio Pujadas Mayans (1811-1881)», *Revista de la Asociación Española de Neuropsiquiatría* (gener-abril de 1984).
- REY GONZALEZ, Antonio: «La psiquiatría en la España del siglo XIX», *Orígenes y fundamentos de la psiquiatría en España* (vegeu APARICIO).
- RIDGELY, M. Susan / BORUM, Randy / PETRILA, John (2001): *The effectiveness of Involuntary Outpatient Treatment: Empirical Evidence and the Experience of Eight States. Santa Monica, CA, RAND, MR-1340-CSCR, 2001*.
- RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Abelardo (2002): «Rehabilitación laboral e inserción laboral de personas con enfermedad mental crónica. La experiencia de los centros de rehabilitación laboral de la Consejería de Servicios Sociales de la

Comunidad de Madrid», FAMILIAR MALALTS MENTALS: *La inserción laboral de las personas con enfermedad mental*.

RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Abelardo / *et ali.* (1997): *Rehabilitación psicosocial de personas con trastornos mentales crónicos*, Madrid, Edicions Pirámide.

RODRÍGUEZ LAFORA, G. (1928): «El internamiento de los enfermos mentales y los subdelegados de medicina», *El siglo médico*, any LXXV, Volum 81, núm. 3.875.

RODRÍGUEZ LAFORA, Gonzalo (1931): «Lo que debe ser un Manicomio provincial», *Archivos de Neurobiología* (Núm. 3).

RODRÍGUEZ LAFORA, Gonzalo (1961): «La asistencia al enfermo mental en las provincias españolas y en la capital», *ABC MADRID* (22-11-1961).

RODRÍGUEZ PULIDO, F. / MONTESDEOCA HERNÁNDEZ, D. / RODRÍGUEZ HERNÁNDEZ, S.: «Trabajo, desempleo y salud mental», RODRÍGUEZ PULIDO, F. / DESVIAT MUÑOZ, M. / VÁZQUEZ-BARQUERO, J. L. (1997): *Psiquiatría social y comunitaria*, Las Palmas, ICEPSS editors.

ROIG SALAS, Alicia (1989): «La ley en la práctica: 5 años de experiencia», *Revista de l'AEN* núm. 31, any IX, octubre/desembre 1989.

RUIZ SALTO, Rosa (2003): *La inclusión de las personas con enfermedad mental: una apuesta real posible y solidaria*. Separata de la revista "Documentación Social" corresponent al núm. 130 dels mesos gener-març 2003.

SALVADOR CARULLA, L. / GUILLÉN GESTOSO, C./ RODRÍGUEZ BLÁZQUEZ, M. C.: «Valoración laboral en la esquizofrenia», RODRÍGUEZ PULIDO, F. / DESVIAT MUÑOZ, M. / VÁZQUEZ-BARQUERO, J. L. (1997): *Psiquiatría social y comunitaria*. Las Palmas, ICEPSS editors.

SAN SEBASTIÁN CABASÉS, Javier (2003): «Psiquiatría de la Infancia y de la adolescencia», LÓPEZ-IBOR ALIÑO, JUAN-JOSÉ / GÓMEZ PÉREZ, Juan Carlos / GUTIÉRREZ FUENTES, José Antonio: *Retos para la Psiquiatría y la Salud Mental en España*, Barcelona.

SANATORI PSIQUIÀTRIC DE TOÉN (1972): *Memoria sobre la organización de un "Area Piloto" de Asistencia Psiquiátrica en la provincia de Orense, patrocinada por la O.M.S. y la Excma. Diputación Provincial*, Orense.

SANCHEZ-CARO, Jesús / SANCHEZ-CARO, Javier. *Consentimiento informado y psiquiatría*. Madrid, Editorial Mapfre, 1998-2002

SANTOS MORÓN, María-José (2000): *Incapacitados y derechos de la personalidad: Tratamientos médicos. Honor, intimidad e imagen*, Madrid, Escuela Libre Editorial.

SANTOS URBANEJA, Fernando (2002): *Fundaciones Tutelares públicas, un modelo de futuro. La experiencia andaluza*. Madrid, CEJAJ.

SANZ GÓMEZ, Timoteo (1914): *Tratamiento extramanicomial de locos y neurasténicos*. Madrid.

SERIGÓ SEGARRA, Adolfo (1969): *Bases sociales de la asistencia a los enfermos mentales*, Madrid, P. A. N. A. P.

SHORTER, Eduard (1999): *Historia de la psiquiatría. Desde la época del manicomio a la era de la Fluoxetina*, Barcelona, J & C Ediciones Médicas, S.L.

SIMBOR ROIG, Maria Josep (1992): *L'hospital d'innocents, folls e orats de València: fonts i bibliografia*, València, Universitat de València.

SIMÓN, Pablo (2000): *El Consentimiento Informado. Historia, teoría y práctica*, Madrid, Editorial Triacastela.

SÍNDIC DE GREUGES DE CATALUNYA (2003): *Rehabilitación e inserción social y laboral del enfermo mental*, XVIII Jornades de Coordinació de Defensors del Poble. Toledo-Albacete.

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA (2003): *Aspectos Médico-Legales del Paciente Psiquiátrico extrahospitalario*, XV Congrés Nacional de la Societat Espanyola de Medicina d'Urgències i Emergències. València, 13 de juny de 2003.

- SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA (2003): *Medidas de tratamiento obligatorio externo en salud mental: Marco de una propuesta legislativa respetuosa con los derechos humanos*, Comité Tècnic Jurídic sobre Tractament Ambulatori patrocinat per FEAFES. Madrid, 28 de marzo de 2003.
- SINGH, Nirbhay N. / OLLENDICK, Thomas H. / SINGH, Ashvind N. (2002): *International Perspectives on Child & Adolescent Mental Health*, Oxford, Elsevier Science Ltd.
- SIRICA, Coimbra (2000): *Outpatient Commitment in Mental Health: Is coercion the price of community services?* *National Health Policy Forum* (Washington, DC, 11 de julio de 2000).
- SOBRINO CALZADO, Teo: «Rehabilitación y apoyo a la inserción laboral», VERDUGO, M. A. / RODRÍGUEZ, M. / LÓPEZ, D. / GÓMEZ, A. (Coords.) (2002): *Rehabilitación en salud mental. Situación y perspectivas*, Salamanca, Amarú edicions.
- SOLIVETTI, Luigi Maria (1996): *De-institutionalization, psychiatric treatment and mentally disordered offenders in Italy: a difficult transition from the old to the new*, Università degli studi di Roma "La Sapienza".
- STEERING COMMITTEE ON BIOETHICS (CDBI) (2000): *"White Paper" on the protection of the human rights and dignity of people suffering from mental disorder, especially those placed as involuntary patients in a psychiatric establishment* CM(2000)23 Addendum 10, Febrer 2000.
- STEERING COMMITTEE ON BIOETHICS (CDBI) (2000): *Preparatory Work on the Convention on the Protection of Human Rights and dignity of human being with regard to the application of Biology and Medicine* (Reunions del CDBI-CO-RED i del CDBI), Estrasburg, 29 de febrer de 2000.
- SWARTZ, M. / SWANSON, J. / WAGNER, H./ BURNS, B. / HIDAY,V. / BORUM,R. (1999): *Can involuntary outpatient commitment reduce hospital recidivism? Findings from a randomized trial in severely mentally ill individuals*. *American Journal of Psychiatry*, 1968-1975,156:12.
- SZASZ, Thomas S. (1994): *El mito de la enfermedad mental*, Buenos Aires, Editorial Amorrortu.
- SZASZ, Thomas S. (1994): *El mito de la enfermedad mental*, Buenos Aires, Editorial Amorrortu.
- SZMUKLER, George. *Ética en la Psiquiatría comunitaria* (Vegeu BLOCH).
- TELSON, Howard / GLICKSTEIN, Richard / TRUJILLO, Manuel, *Report of the Bellevue Hospital Center Outpatient Commitment Pilot Program*, Nueva York, 19 de febrer de 1999.
- TORREY, E. F. / KAPLAN, R.J.: *A National Survey of the Use of Outpatient Commitment*. *Psychiatric Services*, 1995, 46(8), 778-784.
- TORREY, E. F.: *Origins of the Treatment Advocacy Center (CATALYST, Special Edition)*.
- TORREY, E. F.: *Violent behaviour by individuals with serious mental illness*. (Vegeu AMADOR)
- TRIBOLET, S / DESOUS, G. (1995): *Droit et Psychiatrie. Guide pratique*, Thoiry, Editions Heures de France, 1995.
- TROPÉ, Hélène (1994): *Locura y sociedad en la Valencia de los siglos XV al XVIII*, Diputació de València.
- TROPÉ, Hélène «Locura y sociedad en la Valencia de los siglos XV al XVIII: los locos del hospital de los Inocentes (1410-1512) y del Hospital General de Valencia (1512-1699)», *La locura y sus instituciones* (vegeu DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA).
- ULLERSPERGER, J.B. (1954): *La historia de la psicología y de la psiquiatría en España. Desde los más remotos tiempos hasta la actualidad*, Madrid, Editorial Alhambra, S.A.
- UNSWORTH, Clive: «Mental disorder and the Tutelary Relationship: From pre- to post-carceral legal order», *Journal of Law and Society*, Volum 18, núm. 2, (estiu de 1991).
- VALENCIANO, Luis (1933): *La asistencia al enfermo mental*, Madrid, Publicacions d' Arxius de Neurobiologia.
- VALLEJO RUILOBA, J. (1998): *Introducción a la psicopatología y a la psiquiatría. 4ª edición*, Barcelona, Editorial Masson.

- VEGA GUTIERREZ, Javier i Jose M^e / MARTÍNEZ BAZA, Pelegrín (1997): *Experimentación humana en Europa. Legislación y aspectos bioéticos*, Universitat de Valladolid.
- VEYNE, Paul (1991): *Historia de la vida privada. Imperio romano y antigüedad tardía*, Dirigida per Philippe Ariès i Georges Duby, Madrid, Editorial Taurus.
- VVAA (2001): *Rehabilitación Laboral de personas con enfermedad mental crónica: Programas básicos de intervención*. Madrid, Conselleria de Serveis Socials. Sèrie Cuadernos Técnicos núm. 14.
- VVAA (2003): *Declaración de los responsables académicos y asistenciales de Salud Mental de Valencia, València*, 9 d'octubre de 2003.
- WHO REGIONAL OFFICE FOR EUROPE. *Mental Health in Europe. Country reports from the WHO European Network on Mental Health*.
- WORLD HEALTH ORGANIZATION (2003): *Caring for children and adolescents with mental disorders. Setting WHO directions*, Ginebra.
- YOUNG, J. Gerald / FERRARI, Pierre (1998): *Mental Health Services and Systems for Children and Adolescents: A shrewd investment*. IACAPAP.